

Poemes

Vicent Alonso

Col·lecció Poesia de Paper

83

Poemes

Vicent Alonso

Palma, 1999

© del text: l'autor, 1999

© de l'edició: Caixa de Balears «Sa Nostra» i Universitat de les Illes Balears, 1999

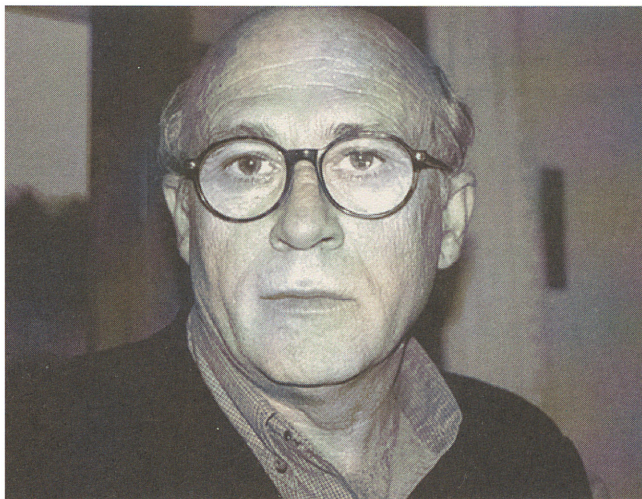
Directors de la col·lecció: Francisco J. Díaz de Castro, Perfecto Cuadrado i Albert Ribas

Disseny: Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears. Servei de Publicacions i Intercanvi Científic. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07071 Palma

Impressió: Taller Gràfic Ramon. Carrer de Jaume Balmes, 39 i 43. 07004 Palma

DL: PM/64-1999

Vicent Alonso va nèixer a Godella (l'Horta) l'any 1948. Des que es va llicenciar a la Universitat de València, l'any 1970, ha exercit la docència com a professor de filosofia i literatura. Actualment, i després d'un breu parèntesi en què es dedicà a tasques editorials, és professor de la Facultat de Filologia de la Universitat de València on imparteix classes de literatura catalana contemporània.

Fundà i dirigí la revista de literatura *Daina* (1987-1992) com també la revista d'informació literària *Caràcters* (1992-1994), la segona època de la qual ha aparegut recentment.

A més de nombrosos articles de crítica literària i dels assaigs: *La trajectòria intel·lectual d'Ernest Martínez Ferrando* (1992) i *Entre la poesia en prosa i el conte literari* (1992), ha traduït llibres de Charles Baudelaire, Tristan Tzara i Michel de Montaigne.

Ha publicat els poemaris *Vel de claredats* (1983), *Albes d'enlloc* (1985), *Ritme de clepsidra* (1986) i *Cercles de la mirada*, Premi de poesia Ausiàs March 1997 (1998).

DOLÇA NUESA

*Deus i homes l'anomenaren Afrodita,
perquè nasqué de l'escuma*

Hesíode

I

Serf del misteri,
camine faulta endins
amb urc i afany.
i trobe el Bell més pur
al balm dels jorns bellíssims.

II

Dolça nuesa
que a cau d'estels i lluna,
desfà l'onada.
Que n'és, d'immens, l'anhel
Ran d'una mar tan viva!

III

L'encís del foc
estranyament no et sobta.
Un vent encès
ha de cremar el bosc,
eterna deu d'anèmones.

IV

Ebri de murtra,
m'enfile fosca amunt
lluny del senzill.
Circell que fer s'arrela
al mur tan net de l'alba.

V

La poesia:
el tornavís dels mots,
inesgotable.
Records. L'Atzar. El Foc.
Niells dels temps: les hores.

VI

A doll el nou,
perquè el silenci muira!
Sons de llaüt
trenquen el ritme dolç
del temps, ran d'horabaixa.

VII

Enfonse el rem
ben dins la mar dels dies.
Clivells avall,
la llum fereix el fons
obscur de la memòria.

VIII

Els ulls són plens
de blancs brollims de lluna.
Heura i follia.
I atrape el cel altíssim,
límit del joc, incert.

IX

Hissem les veles,
que els mots ens són propicis!
Enllà dels ports,
qui sap si el mar, advers,
podrà ofegar els somnis?

X

Acime mots
damunt la cendra viva.
L'Etern m'acull
si atie la brasada
i òmplic de flams la nit.

XI

Límit del foc!
Ja sent l'Instant més fred
com se m'atansa.
Si ens arribés l'alè,
enllà de l'altra riba!

(De *Albes d'enlloc*)

PÈNDOL D'OR

enfront mateix

de la gran festa del foc
el rítmic balanceig del pèndol d'or
i el cicle incert

 ritme sobre ritme
de l'espurnall que s'hi emmiralla

temps i foc trenats a frec de nit

espurna
talment l'instant
que viu tan plenament i no perdura

ESTEL

és bell l'instant

tan bell com un estel fugaç
breu plenitud amb llum a frec de mort

estel arrap instant

a mig camí entre els silencis
trobe soplug sota d'un cel
curull d'arraps
savi resum dels dies

MAR

i si dic mar

el vent empeny la nau
cap a l'abric tan dolç de l'altra riba

(al gratacel
vigile el vol de l'au que blancs enllà
ens fa el dibuix del temps i de l'atzar
com un presagi)

quan minve el vent
ens bastarà el silenci
per defugir la immensa solitud?

LABERINT

és paraula la vida
vençut silenci
foc que revifa la fullaraca morta
de les hores

sobre les runes del temps la poesia
disposarà de nou l'atzar de tots els somnis

i trobaràs al vell espill dels dies
l'extrem del laberint

BRUEGHEL

no hi ha cap triomf al llenç de Brueghel
perquè la sínia roda eternament
i res no es resisteix

tot s'obre pas i és arrel
adob de terra humida
entre perfums de dàlies
i crisantems

¿sents els batecs
brollims d'un nou silenci?

POEMES PER A ALMAISA

1 (HAIKAIS)

per quin atzar
oh bruixa te m'atanses
i vincles urc i ofrena?

Si ara perdies
la disfressa quin cos
més pur enllà del llenç!

remor de salze
pollancre i margarida
talment el teu silenci

al teu esguard
hi ha l'heura que s'enfuig
com una estranya màscara

per què els teus ulls
són com d'acer coltells
ferint la llum tan blanca?

a frec d'aram
ets com de lluna i mar
perfum d'alga i salnitre

després a l'alba
ets com el foc que crema
i viu i mor etern

2

ara les formes
com temps enrera fou el ritme
d'aigua foc i silenci

al laberint dels rostres
ulls endins retrobarem mots
jocs i carícies

i ens sobtara l'encís de la follia!

3

viure el misteri
com viu l'ocell a frec de niu
covant joia i silenci
i sorgiran els mots
com un doll nou d'aigua a la font
de tots els somnis

rítmic renou que bat la pedra eterna

4

gris de Liorna
bressol de tot el foc desig
sense pupil·les

crísalide d'anhels
inerts fins que la llum hi arribe
amb trets de màgia

junts anirem a l'encalç de les ombres

5

oh bella Almaisa
estesa a l'endemig d'un foc
tan viu i ferrn que abrasa!

refugi de bellesa
el llenç és el domàs festiu
coure i crepuscle

quin balç el teu esguard sense pupil·les!

6

rostre tendríssim
d'un viu color d'anhel i coure
com un estrany crepuscle

passió d'ésser silenci
serf del refugi que t'acull
tan dolç tan íntim

a frec de pell portes el traç del somni

7

m'estime el temps
quan el desig creix i em clivella
i s'encén el misteri

m'estime les paraules
i el cel nocturn amb lluna i marbre
entre els crepuscles

que bell l'atzar al balcó dels teus llavis!

8

encens la mar
tranquil·la com un vast silenci
i res no es resisteix

oh bell i dolç naufragi
que has enfonsat la nau del temps sense nauzer!

si jo podia viure entre les restes!

9

tot és record
de nits obertes al desig
—perfum de pleniluni—

tornades i salnitre
d'un cant de mar antic i bell
com un adagi

la llum ha tret estelles del silenci

10

però també
l'amor s'acaba i creix de nou
confós amb les paraules

al remolí del roig
tot es renova i pren l'impuls
d'estranyes faules

enllà del llenç hi ha el cel d'un blau que esvera

11

és perquè estime
que agrupe mots i em plau la vida
oberta al nou immens

què ets oh bella Almaisa
sinó tendresa que ens disposa
l'abric més ferm?

feliç qui nia prop del teu misteri!

Tancat de l'Alter, estiu, 1984
(De *Ritme de clepsidra*)

La conscience a horreur du vide.

Paul Valéry

Cristall de neu

que a colps d'instant el temps esquerda.

Si ara em sobtava l'ombra del xiprer
potser jo en dubtaria,
o el salze que en silenci creix,
voltat de lluna.

Cristall d'aigua,
riu immòbil al seu llit d'ombres.

Mirar:

descobrir la teranyina
entre silencis.

Blanc i coure.

Potser disposarem sobre l'arena
el tàlem del crepuscle.

Són meus o teus, els ulls?

Paraula i mirada:

l'espill tenaç que ens retorna, gastada,
la llum de tantes memòries.

Ceguesa i silenci:

l'ànsia del foc que crema l'altre costat
de les ombres.

De quines cendres, la nova melodia?

REALITATS

El somni és l'acàcia

que escampa grocs i verds sobre el jardí
dels dies,
l'espill que ens posseeix
i ens duplica misteris i mirada.

O el món que creix,
penombra amunt, ara que ens submergim
dins la mar d'una minúscula llàgrima.
Cada circell,
un tros de temps, la sang de la paraula:
les hores quan llegíem la nuesa
d'un cos
cravado nos meus olhos como un espinho.
(Ho recordes? Andrade ens amerava
d'estiu.
D'un vers a l'altre,
ja et pertanyia *o outro nome da terra.*);
o, per què no,
l'aigua que ens amaga cos i tristeses
sota l'arena
o, a l'ampit, el gerani
que estén el roig de totes les vesprades.
Si defugim l'extàtic clar de lluna
malaltís,
caurem de nou dins el pou de les aigües
brutes?

SAINT MICHEL

Miraves Nôtre Dame

i no sé quin incendi et cremava
la fusta vella dels ulls, presoners
d'un temps irrepetible.

¿Volies compartir
la penombra fidel d'altres paisatges?
Potser no eren meus
aquells mots ni l'atzar ni la tristesa...

Més tard,
caminàvem per la riba del Sena.
Plovia.
Damunt els llibres vells, els bouquinistes
estenien la meua solitud.

ALYSCAMPS

Die Dinge singen hör ich so gern.

R.M. Rilke

Plovía

sobre les tombes buides
aquella primavera de Provença.
La mirada
sobre la geometria dels absents,
en el silenci
escoltàvem la veu dels nostres morts
i ens esveràvem.

Aquell mot
que s'avançà al davant dels mots,
embullat de pervinca i de tristesa.
El poeta
a l'aguait del silenci de l'èter,
dels mots dels homes mai no compresos.
Aquell que,
temorós del sentit, tant s'estimava
la remor de les coses.

Dia a dia,
tornem als grocs i grisos de Provença,
enamorats de l'aigua,
del riu del temps sobre les tombes buides,

i els crits dels vius emmudeixen el goig
d'aquesta vall silenciosa.

DE LA VIDA

Passegem per la vora del Neckar.

L'atzar,
o potser aquests murs de saviesa,
em porta els dies
que una mort de ficció travessava,
tota paraules.
Llavors,
ni la vida era el lloc on deixar la mirada:
l'esperver que alça el vol,
aquell vell que almoïnava a la porta
de totes les supèrbies,
o la por
i els clevills que ens ferien nits i ànima.

I digueu la vesprada,
tan lluny i falsa com aquella mort,
i em fa basarda l'abisme que s'obre
entre els silencis.

Pero m'hi deixe caure lentament
fins que trepitge el fons del record
i em crema el foc que naix rere els turons
i la mort és el fred d'aquest hivern
o el poema.

SILENCI CONTRA SILENCI

*Der Schweigestoss gegen dich,
die Schweigestöße.*

Paul Celan

Del buit lunar,
només els colps de silenci contra la por
del gran desert.

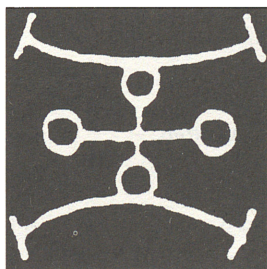
Quin vent ha soterrat
els mots sota l'arena,
ara que us veig passar, vençuts,
com aquell mort que deambula,
supernumerari de les ciutats d'or
i dels camps que verdegem?

També ferit de mort
pels colps de silenci contra el silenci,
em dol el cor dels poetes,
ara que el groc tenyeix l'allau dels dies
i lentament avança.

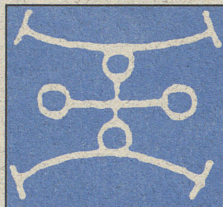
És fred el gran desert, d'un gris que esvera.

(De *Cercles de la mirada*).

L'autor ha llegit aquests poemes al Centre de Cultura «Sa Nostra»
el dia 8 de febrer de 1999

45. JOAQUÍN BENITO DE LUCAS. *Poemas*
46. DAMIÀ HUGUET. *Les flors de la claror*
47. ENRIC SÒRIA. *Poemes*
48. JOSÉ LUIS GARCÍA MARTÍN. *Cuaderno de Valldemossa*
49. JORDI VIRALLONGA. *Con orden y concierto*
50. DIEGO SABIOTE. *Las nubes eran blancas*
51. JOSÉ ANTONIO MESA TORÉ. *Poemas de la bahía*
52. JOSÉ CARLOS ROSALES. *Club náutico*
53. FRANCISCO BRINES. *Selección de poemas*
54. JEAN SERRA. *Poemes*
55. VICENTE GALLEGO. *Poemas*
56. ÁNGELES MORA. *Canto de sirenas*
57. XAVIER RODRÍGUEZ BAIXERAS. *Poemas*
58. CARLOS MARZAL. *Poemas*
59. MARIA VICTORIA ATENCIA. *Poemas*
60. RAFAEL JUÁREZ. *Lo que vale una vida*
61. ANA ROSSETTI. *Poemas*
62. ANTONI VIDAL FERRANDO. *Poemes*
63. JAIME SILES. *Poemas*
64. ELOY SÁNCHEZ ROSILLO. *Poemas*
65. MEMÒRIA DE MARIA ANTÒNIA SALVÀ
66. JAUME ROSSELLÓ MIR. *Llum vol dir ombra*
67. JENARO TALENS. *Paraíso clausurado*
68. JAUME PONT. *La flor de llot*
69. DIEGO JESÚS JIMÉNEZ. *Poemas*
70. XAVIER ABRAHAM. *De matinada, baix el persistent reflex...*
71. ANTÒNIA ARBONA. *Cadència*
72. JULIO MARTÍNEZ MESANZA. *Fragmentos de Europa. 1977-1997*
73. TEOBALDO A. NORIEGA. *Ars Amandi*
74. BERNAT NADAL. *El fràgil desig*
75. ENRIQUE BADOSA. *XXIV Sonetos*
76. RAFAEL DE CÓZAR. *Poemas*
77. DIEGO DONCEL. *Poemas*
78. JESÚS MUNÁRRIZ. *Oficios varios*
79. NARCÍS COMADIRA. *Poemes*
80. SEBASTIÀ VIDAL. *Poemes*
81. ARCADIO LÓPEZ-CASANOVA. *Mester de poeta [1969-1999]*
82. VICENT BERENGUER. *Prova d'actor*

Universitat de les
Illes Balears

"SA
NOS
TRA"
Obra Social
i Cultural